

og ved Siden deraf lader de abnorme Betingelser staa, synes jeg rigtignok, at det Hele bliver overmaade løst.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Alle de ærede Talere, som i Dag have haft Ordet, have anerkjendt Nødvendigheden eller Hensigtsmæssigheden af, at der sker Forandring i de nu bestaaende Regler, og Spørgsmaalet bliver da kun det, hvorvidt man skal gaa. To ærede Medlemmer have været af den Mening, at det ikke var ønskeligt at gaa videre, end det ligefrem var paavijeligt efter Udstedelsen af Loven af 1871, at Nødvendigheden tvang os frem. De to ærede Medlemmer have da stillet sig paa det Grundlag, at den Tilstand, vi havde før 1871 — og vi have da i Grunden den samme nu, thi de samme Lovregler gjælde nu, der gjaldt før 1871 — var i og for sig tilfredsstillende. Det er det Grundlag, paa hvilket de to ærede Medlemmer maa stille sig, men det Grundlag kan jeg ikke erkjende er rigtigt. Den Tilstand, som er fremkommen som Følge af den Maade, hvorpaa Regjeringen hidtil har været bunden, har ikke baaret de heldige Frugter, man kunde ønske. Der har været Trang til en større Frihed for Regjeringen allerede før Loven af 1871. Det maa jeg bede taget i Betragtning, naar man skal foretage Forandringer, thi ellers kommer man til at gjøre en halv Gjerning; det er det, tror jeg, der vil ske, ved at tage Ændringsforslaget under Nr. 2 tilføje. Det hviler paa det Grundlag, at den hidtil bestaaende Tilstand har været fuld tilfredsstillende, og fører os kun saa vidt frem udover den, som netop betinges ved den nye Retning, som er anerkjendt som ligeberettiget med den klassisk-filologiske i Loven af 1871. Man vil ikke give Regjeringen den Frihed til at benytte sig, som den hidtil har savnet, ved Ændringsforslaget under Nr. 2. — Derimod har et andet Mindretal, det ærede Medlem for 2den Kreds (Hasle), villet gjøre Skridtet fuldt ud og have enhver Brændse, og jeg vil strax sige, at stod Valget for mig mellem Ændringsforslagene under Nr. 2 og 1, vilde jeg vælge det Sidste, men jeg tror ikke, at det er nødvendigt eller ønskeligt at gaa saavidt, som det ærede Medlem foreslaar at gaa. Mange foreslåtte sig vel, at Følgen deraf vil blive — jeg tror i det Mindste næsten, at der er Mogle, der tænke sig, det saaledes — at man ikke ansatte filologiske Kandidater til Rektorer, at man ikke valgte dem, der havde godgjort Kundskab i Naturhistorie, Mathematik osv. til Overlærere eller Rektorer. Det er jo imidlertid slet ikke Meningen. Det er den godgjorte Kundskab i Forening med Lærerdygtheden, der i alle Tilfælde vil komme i Betragtning, naar der er Spørgsmaal om Besættelsen af Pøster ved de lærde Skoler, — naturligvis fortrinnsvis af de høiere Pøster — og for Rektoraters Vedkommende

tillige Sandsynligheden for, at Vedkommende er i Stand til at styre en Skole. Det er det, der fornemlig vil komme i Betragtning; men det ærede 8de Medlem for 2den Kreds (Hasle) misforstaar Lovforslaget, naar han tror, at det indeholder Regler, Ministeren anser det nødvendigt at forekriue sig selv, formodenlig for at han ikke i et ubevogtet Dieblit skulde handle ubesindigt. Det er jo ikke Meningen. Naar det her siges, at der gives fortrinlig Afgang til de og de Lærerpøster, er det en Anvisning for dem, der maatte ønske at beskæftige sig med Undervisningen i de lærde Skoler, til, hvilken Bei de ville kunne følge for med størst Sandsynlighed at komme frem paa denne Bane. Derimod er der ikke noget Ønske hos Regjeringen om at vise sig selv, hvilken Bei den bør gaa. Det tror jeg ogsaa er en Misforstaelse, som det ærede Medlem vil komme bort fra, naar han tænker nærmere over Sagen. Det ærede Medlem har igjen i Dag antydet, hvad han udtalte ved første Behandling, nemlig det Ubestemte, der findes i Regjeringens Forslag, men jeg gjentager, hvad jeg den Gang udtalte, at denne Betragtning lader sig vende om. Netop ved den Elasticitet, der er i Regjeringens Forslag, bliver det muligt at tage alle fornødne Hensyn til Skolernes Lærv, og det er jo dog det, der bør være den første og sidste Regel.

Det af to ærede Medlemmer — Ordføreren og et æret kongevalgt Medlem (Rosengrøn = Leilmann) — stillede Ændringsforslag skal jeg ikke modsætte mig. Der findes i dette Ændringsforslag et Ord, som jeg særlig vil henlede Opmærksomheden paa, idet jeg tiltræder det, det er Ordet „Lærere“. Det er en rigtig Betegnelse for, at det ikke blot er Examen, der kan være Spørgsmaal om, men ved Siden deraf ogsaa udivist Lærerdygthighed. Den, der faar en Plads som Adjunkt ved en lærd Skole, har i Almindelighed allerede godgjort sin Dygthighed som Lærer ved at undervise i andre Skoler; saaledes gaar det fremad; det er den udiviste Dygthighed som Lærer, der ved Siden af Examen er Anbefaling til at komme videre paa Skoleveien. Jeg skal altsaa gjerne tiltræde denne Udtalelse og ikke indvende Noget imod at optage blandt dem, der have fortrinlig Afgang til at komme i Betragtning, Saadanne, som have underkastet sig Magisterkonferents i Historie og de nyere Sprog. De nyere Sprog navnlig indtage jo ved Undervisningen i de lærde Skoler en anden Plads ved Siden af de gamle Sprog end tidligere, og at man derfor ogsaa særlig fremhæver dem ved saadanne Leiligheder, tror jeg ikke, man bør modsætte sig. Jeg skal derfor modtage Ændringsforslaget saaledes, som det er affattet. — Af de følgende Ændringsforslag findes der et under Nr. 4, som jeg maa tilstaa jeg helst vilde være fri for. Dersom jeg maatte anmode de ærede Medlemmer om at tage dette Ændringsforslag endnu en Gang under Overvejelse, vilde